

Západočeská univerzita v Plzni

Právnická fakulta

katedra občanského práva

Doc. JUDr. Jan Pauly, CSc.

vedoucí bakalářské práce

P O S U D E K

bakalářské práce Evy Nejedlé
„Základní zásady soukromého práva“

Téma předložené bakalářské práce je neobyčejně poutavé a nepochybně zasluhuje, aby mu byla věnována pozornost. Třebaže má převážně teoretický charakter, uchovává si svou důležitost i pro právní praxi. Pokud si ho tedy autorka zvolila, učinila z obecného hlediska „krok správným směrem“. To přitom platí i vzdor tomu, že soukromé právo má k bakalářskému studijnímu programu veřejná správa přece jen dále než právo veřejné. Uvedený krok správným směrem pak lze současně hodnotit též jako krok vědecké odvahy, neboť základní zásady soukromého práva představují materii ke zpracování bezpochyby nelehkou.

Pochvalu autorky lze dále doplnit pochvalou za rozumné rozvržení zpracovávané látky. V předložené práci se začíná správně u rozlišení mezi veřejným a soukromým právem, aby výklad dále pokračoval obecným pojednáním o právních zásadách vůbec, zejména pak o jejich vztahu k právním normám. Těžiště práce leží potom v její kapitole třetí, kde jsou rozebírány jednotlivé zásady soukromého práva, a to nejprve ty skutečně hlavní a následně pak zásady méně stěžejní, o jejichž zařazení do okruhu principů soukromého práva navíc není vždy jednoty.

Konečně třetí slovo chvály patří autorce za to, že na rozdíl od většiny jiných studentů nepřejímá otrocky všechny obecné poučky vyslovované v základních studijních pramenech, nýbrž se snaží, byť po svém, alespoň částečně skutečně uvažovat o tom, co píše.

Při celkovém obecném hodnocení práce ovšem vystupuje do popředí přece jen mnohem výrazněji druhá složka, totiž složka kritická (jakkoli část kritiky zasluhuje vztáhnout i na vedení autorky, které mělo být s ohledem na zkoumanou problematiku zřejmě ještě podstatně důslednější). Ukazuje se totiž, že zvolené téma je pro autora bakalářské práce zjevně tím, čemu se lidově říká „velké sousto“. Autorka téměř veskrze zůstává pouze na povrchu tématu, nezřídka nevyužívá ani těch nejzákladnějších poznatků o zásadách

soukromého práva a někdy i samo podané vysvětlení autorky budí pochybnosti o tom, zda je ta či ona zásada pochopena zcela správně. Pokud jde pak specificky o formální stránku, práce dává najevo, že je autorčinou literární prvotinou; to se projevuje zejména v tom, že jazyk není vždy bez kazu a ne zcela důsledná je i závěrečná redakce díla (zejména automatické opravy provedené počítačem vedou k některým zkomoleninám slov, zejména cizích). Pokud jde o práci s prameny, jejich vcelku adekvátní objem kazí nedostatek (s nímž se ovšem lze setkat i u nejedné diplomové práce), který spočívá v tom, že poznámkový aparát nekoresponduje zcela se seznamem literatury.

Pokud jde o jednotlivosti, bylo by samozřejmě možné vznést celou řadu námitek či podnětů k rozpravě. Omezím se však jen na hlavní připomínky. Legislativní změny v devadesátých letech (str. 7) nepřinesly nové, nýbrž jen staronové instituty. Ulpianova koncepce (str. 8) ještě nebyla zájmovou teorií, jakkoli tvořila její východisko. Sotva se lze ztotožnit s názory (str. 13), že principy vznikají činností jurisprudence a že nezakládají práva a povinnosti. V rámci zásad soukromého práva samozřejmě nelze hovořit o obžalovaném (str. 14) a nemají zde místo trestněprávní zásady (str. 15); přitom nevím, co je moderního například na zásadě „neznalost zákona neomlouvá“. Souhlasit nelze ani s tvrzením (na str. 17 a 29), že náš právní řád nezná zásadu *nemo turpitudinem suam allegare potest*. Za značně netradiční považuji prohlášení demokraticismu a nezávislosti za právní zásady (str. 19 a 20). Poněkud jinak by zasluhovaly traktovat zejména zásady rovnosti (str. 18) a autonomie vůle (str. 20); třídění smluv (str. 23 a nás.) představuje exkurs, který je koneckonců excesem z analyzované látky. Spíš za neobratnosti ve vyjádření považuji tvrzení o nutnosti použít smluvní typ (str. 24), směřování platnosti a účinnosti smlouvy (str. 26) a řazení povinností držet dané slovo do zásady dobré víry (str. 32), když jde jistě primárně o zásadu *pacta sunt servanda*.

Otázka do diskuse necht' vyjde z nepřesného tvrzení (na str. 11) o tom, že zásady je třeba dodržet za všech okolností a vždy, a necht' je zodpovězena uvedením příkladů výjimek, které téměř každá ze základních zásad zákonitě připouští.

Přes všechny shora uvedené kritické připomínky by bylo podle mého názoru chybou hodnotit předloženou práci zcela negativně. Mám za to, že jde o práci, která splňuje požadavky kladené na bakalářské práce, a doporučuji proto, aby byla připuštěna k obhajobě.

V Praze dne 12. května 2012

Doc. JUDr. Jan Pauly, CSc.

